

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСБОТИ

№ 41(735) | Субота, 17 жовтня 1981 року | ЦІНА 2 КОП.

ТРУДЯЦІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ! ОЗНАМЕНУЄМО ОДИНАДЦЯТУ П'ЯТИРІЧКУ УДАРНОЮ ПРАЦЕЮ!

ХАЙ ЩЕ СИЛЬНІШОЮ, БАГАТІШОЮ І КРАЩОЮ СТАНЕ НАША ВЕЛИКА БАТЬКІВЩИНА!

ВСЕ ДЛЯ БЛАГА ЛЮДИНИ, ВСЕ В ІМ'Я ЛЮДИНИ!

(Із Закликів ЦК КПРС до 64-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції).

**ЗАВДАННЯ ПЕРШОГО РОКУ — ДО 7 ЛИСТОПАДА,
П'ЯТИРІЧКИ — ДО 115-ї РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА!**

Є ДВІ РІЧНІ НОРМИ

Микола Григорович Портянко поки що єдиний робітник у жіночому колективі Чернігівського камвольно-суконного комбінату. На початку нинішнього року він став змінним знатної ткалі Герої Соціалістичної Праці Клавдії Єгорівни Томилко. Замість шести, він обслуговує двадцять верстатів.

Микола випускає тканини «Ранок», «Аніта», «Соловейко», відзначені державним Знаком якості.

В одинадцятій п'ятирічці член УТОГ М. Портянко зобов'язався виконати десять річних норм.

Ми вже повідомляли наших читачів про те, що 13 червня передовий робітник завершив виконання першого року одинадцятирічної п'ятирічки. І ось нова перемога: днями виконано дві річні норми, виготовлено 84,3 тисячі погонних метрів тканини!

З цим трудовим досягненням молодого виробничника привітали: секретар парткому В. П. Попов, голова місцевого комітету профспілки Л. Т. Старовойтова, головний інженер комбінату М. Ф. Костирко.

Молодого ткача нагороджено почесною грамотою комбінату, йому видано також грошову премію.

Г. ОТРЮХ,
голова Чернігівського міжрайвідділу УТОГ.

Попереду у соціалістичному змаганні на честь Великого Жовтня — ударник комуністичної праці, згинальник трубок ХТЗ А. І. Гладун. Виробничі завдання нечууючий виконує на 130—142 проценти.

Фото П. МІНКА.

ДОСВІД, ЗНАННЯ

Колектив Львівського швейного підприємства «Силует» готує гідну зустріч 64-й річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції. Соціалістичне змагання на честь знаменної дати проходить тут під девізом: «Завдання року — до 7 листопада».

В ці дні нечууючі трудівники працюють по-ударному, значно перевищують виробничі завдання. 46 з них уже вийшли на намічені рубежі. Серед них — швачки К. Я. Наливайко, Г. І. Леськів, О. В. Гулевата та багато інших. Незабаром ще шість трудівниць рапортуватимуть про виконання своїх особистих планових завдань першого року одинадцятирічної п'ятирічки.

В основі досягнутих успіхів — великий виробничий досвід і знання, новаторський пошук, вірність прийнятим зобов'язанням.

О. АНДРУСЕНКО.
м. Львів.

КЛИЧЕ ПРИКЛАД ПЕРЕДОВИКІВ

XXVI з'їзд КПРС та XXVI з'їзд Компартії України поставили перед трудівниками промисловості важливі і відповідальні завдання. Одне з них — дострокове виконання народногосподарського плану 1981 року — першого року одинадцятирічної п'ятирічки.

На Одеському виробничому об'єднанні «Електрик» трудиться численний загін кадрових робітників, від яких у значній мірі залежить виконання підприємством планових завдань та соціалістичних зобов'язань.

Понад тридцять п'ять років працює в об'єднанні Іван Олександрович Константинов. Трудиться він старанно, якісно, високопродуктивно. За це неодноразово його заохочували грамотами, оголошували подяки, нагороджували знаками «Переможець соціалістичної праці». В день його 60-річчя І. О. Константинову вручили медаль «Ветеран праці».

Заслуженим авторитетом в інструментальному цеху користується ударник комуністичної праці, відмінник якості, токарь Василь Софронів Стельмашук. У нього — високий виробничий розряд. Передовий робітник опанував кілька спеціальностей. А ще — Василь Софронів хороший наставник. Більш ніж десяти унім він передає свій досвід і секрети трудової майстерності.

За активну участь у виконанні планових завдань та соціалістичних зобов'язань його нагороджено орденом «Знак Пошани» та Трудового Червоного Прапора.

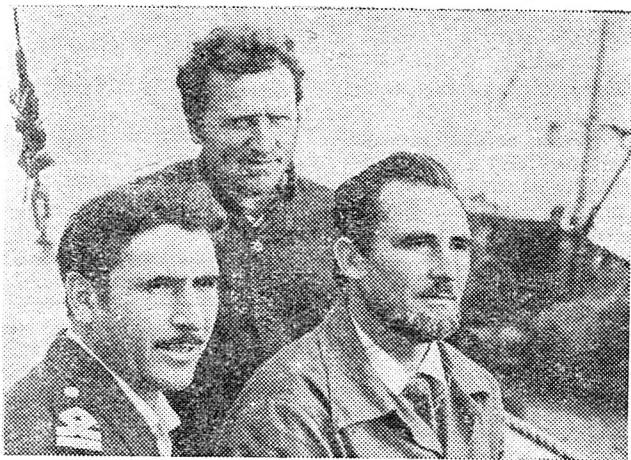
Тридцять років працює на одному підприємстві гальванік Ілля Григорович Симонів. Він швидко і досконало оволодів усіма технологічними процесами виробництва, став кваліфікованим спеціалістом. З нагоди 100-річчя з дня народження В. І. Леніна Іллі Григоровичу була вручена пам'ятна ювілейна медаль. У трудовій книжці передовика записано 21 подяку. Своєю досвідом і навичками в роботі трудівник охоче ділиться зі своїми товаришами, допомагає їм і словом і ділом.

...Зростає сім'я ветеранів у об'єднанні. За багаторічну і старанну працю медалі «Ветеран праці» удостоєно 102 виробничників. Більшість з них перебувають на пенсії, але продовжують трудитися, показуючи зразки чесної, високопродуктивної праці. Нещодавно медаль «Ветеран праці» вручено слюсарю-складальнику Т. М. Чумаченку, кочегару швейного цеху С. Н. Шенелю, токарю інструментального цеху Н. М. Стоянову та іншим.

Зараз і ветерани праці, і їхні підопічні — молоді виробничники — пройняті одним прагненням і бажанням: достроково виконати особисті планові завдання та соціалістичні зобов'язання до 64-ї річниці Великої Жовтневої революції. До цього їх закликає приклад передовиків і новаторів виробництва, учасників Республіканського зльоту переможців соціалістичного змагання на честь XXVI з'їзду КПРС.

Ю. ГЕР.

м. Одеса.

Керч. Достроково виконали план третього кварталу першого року одинадцятирічної п'ятирічки рибалки колгоспу імені Войкова. Виловлено 1805 тонн риби. В авангарді змагання йде екіпаж рибальського сейнера «Ураган» під команду капітана-бригадира Костянтина Яковича Синяговського.

На знімках: вгорі — члени екіпажу сейнера «Ураган» (справа наліво) Б. С. Кожем'якін, М. О. Минаков і А. І. Баяндін; внизу — рибобробинці Лідія Кучугура (зліва) і Галина Гаврилюк готують до відправки в торговельну мережу чергову партію консервів. Рибобробинний цех колгоспу до кінця року виготовить 3500 тисяч умовних банок консервів.

Фото К. Дудченка

(Фотохроніка РАТАУ)

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

ГОЛОВНИЙ РЕЗЕРВ ЕКОНОМІЇ

РРФСР. На зекономленому пальному працюють у ці дні на полях багато механізаторів Жуковського району Калузької області. Два роки тому тут постійно відчувалася нестача дизельного палива, при цьому допускалася перевитрата його лімітів. Цього року при зменшенні фондів пального і масел цілком вистачає, щоб завершити всі сільськогосподарські роботи. Головний резерв економії — суворий контроль за витратами матеріалів. В усіх господарствах збудовано надійні сховища, на заправних станціях встановлено розподільні колонки. Паливо відпускається тільки за забірними книжками і нормується на всі види робіт. До мінімуму звести втрати допомагають

регулярні технічні огляди машин.

КОНВЕЙЕР ДЛЯ ШАХТ

Україна. Швидкісне відвантаження вугілля забезпечують нові транспортери, серійний випуск яких освоїв Краснотуркеський машинобудівний завод.

Потужні конвейери дуже добре зарекомендували себе на шахтах Донбасу. Кожен з них, яким керує один оператор, здатний подавати за годину до підйомного столу близько 600 тонн гірничої маси. При цьому вивільнюються десятки електровозів, значна кількість обслуговуючого персоналу. До кінця року такою технікою буде оснащено 160 видобувних бригад у багатьох вугільних басейнах країни.

(ТАРС—РАТАУ).

КОНФЕРЕНЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

П'ята Всесоюзна конференція ветеранів війни відкрилася в Москві, в Колонному залі Будинку спілок.

У президії — кандидат у члени Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС Б. М. Пономарьов, голова Ради Союзу Верховної Ради СРСР О. П. Шитиков, начальник Головного політичного управління Радянської Армії і Військово-Морського Флоту генерал армії О. О. Єпішев, визначні воєначальники, ветерани громадянської і Великої Вітчизняної воєн, представники партій-

них, радянських і громадських організацій. У залі присутні ветерани війни — представники союзних і автономних республік, країв і областей, зарубіжні гості.

Перед присутніми виступив кандидат у члени Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС Б. М. Пономарьов. Він сказав:

Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу звертається до вас, делегатів п'ятої Всесоюзної конференції ветеранів війни, з словами привітання і побажаннями здоров'я й

успіхів у вашій діяльності. Найкращі побажання шле Генеральний секретар Центрального Комітету КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Леонід Ілліч Брежнєв, який пройшов у рядях славної Радянської Армії весь її нелегкий шлях — від першого до останнього дня Великої Вітчизняної війни. Це привітання звернуто до всіх колишніх фронтовиків, партизанів, підпільників Великої Вітчизняної війни, всіх тих, хто у смертельній сутичці з ворогом відстояв свободу і

незалежність соціалістичної Батьківщини, врятував людство від навислої над ним загрози фашистського поневолення.

Б. М. Пономарьов оголосив привітання Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу учасникам конференції, яке було зустрінuto бурхливими оплесками.

Із звітною доповіддю виступив голова Радянського комітету ветеранів війни генерал армії П. І. Батов.

(ТАРС).

РОБІТНИЧИЙ ДЕВІЗ: ІНІЦІАТИВА І ПОШУК

Колектив Чернівецького учбово-виробничого підприємства перевиконав соціалістичні зобов'язання, взяті на честь XXVI з'їзду КПРС: виготовлено з початку року понадпланової продукції на 9 і реалізовано її на 29 тисяч карбованців.

Робітники, інженерно-технічні працівники та службовці ще ширше розгорнули боротьбу за дострокове виконання завдань першого року одинадцятої п'ятирічки під девізом «Працювати ефективно і якісно!».

Підсумки соціалістичного змагання підбиваються щомісяця на спільному засіданні адміністрації, місцевого комітету профспілки та бюро первинної організації УТОГ.

Протягом восьми місяців нинішнього року переможцями змагання виходили колективи плетильних дільниць (змінні майстри Г. Прима-

ков, А. Жигач, А. Цилін), бригади помічників майстрів С. Толока, І. Гончарука, П. Бужори, В. Бондаренко.

В колективі підприємства широку підтримку одержали почини передових колективів Москви, Ленінграда, Ростова. Вісімдесят робітників, в тому числі бригада помічника майстра І. Гончарука, зобов'язались план 1981 року виконати до річниці Великого Жовтня, а 10 трудівників дали слово завершити особисту п'ятирічку за чотири роки.

Успішно виконують свої соціалістичні зобов'язання, взяті на честь 64-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції, плетильники Т. Лознян, Н. Ряба, Н. Зеленюк, В. Кравчук, І. Савчук та інші.

На підприємстві розроблено умови індивідуального соціалістичного змагання за звання «Відмінник якості», «Кращий за професією»,

«Майстер — золоті руки».

Звання «Відмінник якості» присвоюється тим робітникам, котрі добилися виконання соціалістичних зобов'язань і з нормою виробітку справляються на 120 і більше процентів, мають відмінну якість виготовленої продукції, високу культуру виробництва на робочому місці при відсутності порушення трудової дисципліни та громадського порядку, беруть активну участь у громадському житті колективу.

Протягом трьох років підряд звання «Відмінник якості» підтверджують плетильниця В. Сопівник, контролер-накатниця Л. Принь, мотальниця Н. Купрієвська та інші. За підсумками роботи минулого року їм присвоєно також звання «Майстер — золоті руки».

В даний час на підприємстві трудиться 39 відмінників якості, 24 з них носять

почесне звання «Кращий за професією».

За успіхи в змаганні передбачено матеріальні та моральні заохочення. Переможцям виплачуються грошові премії, їх портрети заносяться на Дошку та до Книги Пошани.

Для ветеранів праці (робітників, що працюють на УВП двадцять і більше років) передбачено свої матеріальні та моральні стимули.

Високі рубежі поставила п'ятирічка перед колективом нечужих трудівників Чернівецького УВП. І вони будуть подолані. Запорукою тому — широкий розмах соціалістичного змагання, ініціатива і пошук на кожному робочому місці.

Л. АЛЕКСЕЄВА,
старший інженер з наукової організації праці
Чернівецького УВП.

У тому, що реле РПЗ-2 атестовано державним знаком якості, є чимала заслуга і трудівників ливарного цеху Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт».

На знімку: змінний майстер ливарної дільниці Микола Петрович П'ятиницький перевіряє якість виробу, щойно виготовленого ливарницею, відмінницею якості Ніною Григорівною Садовою. Фото І. ЩЕРБАНОКА.

ПІДГОТОВКА ДО ЗИМИ

ВЗЯТО НА КОНТРОЛЬ

Підготовка до роботи в осінньо-зимовий період на Одеському виробничому об'єднанні «Електрик» передбачає реалізацію багатьох важливих заходів. Це, перш за все, ремонт покрівлі, опалювальної системи і каналізації, скління та утеплення вікон і інші.

Всі роботи по підготовці до зими взято під контроль партбюро підприємства. Тут пожвавлено соціалістичне змагання за економію та бережливість електроенергії і

паливно-енергетичних ресурсів.

Однак, деякі пункти заходів виконуються повільно через відсутність лісоматеріалів, нестачу кваліфікованих спеціалістів.

На партійних зборах, що відбулися недавно в колективі об'єднання, було поставлено завдання забезпечити нормальну і ритмічну роботу в зимових умовах, не допускаючи зривів та простой.

Г. ЮХИМЕНКО,
м. Одеса.

У ТВОРЦІВ «СЛАВУТИЧА»

Повільно рухається стрічка складального конвеєра, на якому закріплено шасі телевізора «Славутич-219». За кожним робочим місцем у білих халатах сидять слюсарі-складальники, монтажники та настроювачі радіоапаратури. Перелічені професії вважаються провідними в одному з кращих комсомольсько-молодіжних колективів головного підприємства виробничого об'єднання «Київський радіозавод».

Щороку після закінчення школи сюди приходять юнаки та дівчата, впливають в єдину дружню робітничу сім'ю. Та перш, ніж розказати про добрі традиції колективу, молоді запрошують відвідати заводський музей, де зібрані зразки приймачів від первіс т к а

«Восхода» до нинішнього «Славутича». Тут — і ювілейні моделі, і ті, яким присвоювався почесний п'ятикутник. Потім знайомство з цехом, людьми.

Тут справді цікаво, погляду не відведеш від виправних, витончених рухів рук досвідчених робітниць.

Людмила Самойленко, цьогорічна випускниця спеціалізованої школи-інтернату № 6 для глухих дітей та Віталій Береговий — випускник спеціалізованої школи-інтернату № 9 для слабозорючих спершу засумнівалися: чи ж зможуть вони так швидко працювати, як ці хлопці та дівчата?

Сумніви розвіялись, бо тут, у цеху остаточного складання, поруч з чуочими, старанно трудяться ще дванадцять членів УТОГ. Лариса Іванівна Волянник — кадро-

ва робітниця підприємства. Багатьом не тільки глухим, але й чуочим передала своє вміння, досвід, прищепила любов до професії.

Ось і сьогоднішні новенькі, вона певна, стануть її підопieczними. Які вони?

Це питання хвилює робітницю, як правило, вже з першого дня. Адже розуміє: праця кожного члена їхнього трудового колективу завжди почесна і одночас відповідальна. Покупці, як відомо, чекають тільки добротних, надійних в експлуатації товарів народного споживання. Про все це треба обов'язково розповісти юнакам та дівчатам сьогодні ж.

А поки що Лариса Іванівна, краща наставниця цеху — піде за порадою до своїх друзів — нечужих Любові Онищенко та Василя Кладь-

ка. Вони поріднилися з колективом, одержали розряди, навчилися працювати швидко, вправно, як цього вимагає складне сучасне виробництво.

А через день-два зберуться гуртом досвідчені і ті, в чиїх трудових книжках з'явився перший запис: «...прийнятий учнем». Між ними точитиметься розмова про перспективи розвитку цеху, заводу, про освоєння нових моделей телеприймачів.

Щоб усе заплановане стало реальним, від них, юнаків і дівчат, потрібна праця, чесна, самовіддана; щоб люди, придбавши в магазині телевизор моделі «Славутич» — добрим словом згадали його творців — молодих трудівників з головного підприємства виробничого об'єднання «Київський радіозавод».

П. ГАЙДУК,
працівник багатотиражної газети.

НАЛАГОДИТИ РИТМ

ТАК МИ ПОПРАЦЮВАЛИ
У ВЕРЕСНІ

МЕТАЛООБРОБНА ГАЛУЗЬ

Назва УВП, виробничого об'єднання	Виконання плану (в проц.)			
	обсяг реалізації	продукція вищої категорії якості	низьковольтна апаратура	товари культурно-побутового призначення
Полтавське № 2	106,2	112,0	102,9	—
Запорізьке	104,1	125,6	100,0	—
Одеське ВО «Електрик»	101,8	112,2	—	—
Харківське № 1	100,5	177,8	100,0	100,0
Київське ДВО «Контакт»	100,3	230,0	104,0	101,8
Ворошиловградське	100,0	112,0	103,9	—
Комунарське	100,0	—	—	102,2
Дніпродзержинське	100,0	—	—	—
Кіровоградське	—	—	—	—
Донецьке ВО	99,1	—	—	100,0
«Електромагніт»	98,2	146,3	101,7	126,7

ШВЕЙНО-ТРИКОТАЖНА, ГАЛАНТЕРЕЙНА ГАЛУЗІ

	Виконання плану (в проц.)		
	обсяг реалізації	продукція вищої категорії якості	нормативна вартість
Львівське швейне підприємство «Силует»	157,9	129,3	100,0
Сумське	123,3	—	100,0
Артемівське	118,7	—	103,6
Полтавське № 1	107,7	—	103,3
Кам'янець-Подільське	107,3	—	102,4
Харківське № 2	106,2	240,8	103,6
Чернігівське	105,4	—	100,0
Житомирське	103,5	—	104,9
Сімферопольське	103,3	—	102,5
Дніпропетровське	103,1	—	100,0
Ужгородське № 2	102,8	—	100,0
Білоцерківське	102,4	—	100,0
Івано-Франківське	102,3	280,0	103,6
Чернівецьке	101,1	117,6	—
Вінницьке	101,0	—	—
Херсонське	100,9	—	105,4
Хонтопське	100,2	—	101,7
Лубенське	100,0	—	105,6

ДЕРЕВООБРОБНА ГАЛУЗЬ

	Виконання плану (в проц.)			
	обсяг реалізації	продукція вищої категорії якості	меблі (у роздільних цінах)	товари культурно-побутового призначення (у роздільних цінах)
Єнакіївське	106,7	—	102,4	106,0
Миколаївське	105,3	—	100,0	100,0
Дрогобицьке	104,8	—	100,0	100,6
Лебединське	102,4	—	104,9	104,9
Черкаське	102,3	—	101,1	101,1
Ровенське	101,7	—	101,6	101,6
Бродівське	100,5	112,0	—	100,0
Ужгородське № 1	100,0	—	100,0	101,0

Готуючи гідний трудовий дарунок 64-й річниці Великого Жовтня, швачка Дніпропетровського УВП, ударниця комуністичної праці А. В. Гильперова виконує виробничі завдання на 130 процентів.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

РОЗПОВІДЬ ПРО П'ЯТИРІЧКУ

І „СОЛОДКИЙ ЦЕХ“ КРАЇНИ

Важко, та, мабуть, і неможливо знайти таку галузь промисловості чи сільського господарства, яка не була б представлена в Південно-Західному економічному районі — другому в країні і першому в республіці за чисельністю населення. Він «універсальний» в усіх відношеннях. Наприклад, тут добре розвинуті машинобудування і металообробка (Київ, Львів, Житомир, Луцьк), хімічна (Ровно, Івано-Франківськ, Черкаси), легка (Київ, Львів, Чернівці, Тернопіль, Чернівці) харчова, а також лісова і целюлозно-паперова промисловість.

У районі виробляється більше третини республіканської кількості зерна, 80 процентів картоплі, а тваринництво забезпечує майже половину виробленого на Україні м'яса, молока... Або взяти інше, невиробничу, але одну з найбільш шанованих нами сфер — лікування, відпочинок трудящих. На всій земній кулі немає других Карпат, другого Трускавця, Моршини...

Але одна риса Південно-Західного є особливо помітною на союзному фоні. Це його цукрова індустрія, своєрідна візитна картка району. За врожайністю і валовими зборами буряків він

займає перше місце в країні, а його 132 заводи дають близько 67 процентів республіканської кількості цукрового піску. Відповідальні завдання стоять перед трудівниками галузі в одинадцятій п'ятирічці. Середньорічні збори цукрових буряків намічено довести до 56—57 млн. тонн, а виробництво цукру в 1985 році — до 6,6—6,8 млн. тонн. Поряд з іншими, в республіці розроблена цільова комплексна програма «Цукор», покликана стати ефективною підмогою в боротьбі за збільшення виробництва солодкого продукту. В її здійсненні найактивнішу участь беруть і буряководи, і цукровари.

Традиційним, наприклад, є вирощування цукрових буряків для Вінницької області. У роки десятої п'ятирічки в Ямпільському районі народився цінний почин: боротися за одержання найвищого кінцевого результату тобто, за високий вихід цукру з кожного гектара. Навіть при несприятливих умовах в останні три роки ямпільці давали країні в середньому по 50 центнерів цукру з гектара, а трудівники окремих господарств майже по 55. Ще вищого врожаю добився Герой Соціалістичної Праці з колгоспу імені Котовського Д. І. Васильківський. Торік керована ним

ЛИШЕ ДАНИНА МОДІ?

Хочеться поділитися своїми думками з приводу статті М. Нирова «Висока мета», надрукованої в газеті «Наше життя» 13 червня 1981 року, де він пише про вокально-інструментальний ансамбль у системі УТОГ, як про якусь моду, і що ця мода обходиться дуже дорого. Автор проводить аналогію і запитує: «Навіщо перед сліпими демонструвати яскраві фарби, а перед глухими — бити в барабан і дити у мідну трубу?»

Далі М. Ниров стверджує, що чимало колективів бездумно копіюють нову форму клубної роботи, і що будь-який директор Будинку культури, не створивши у себе вокально-інструментальний ансамбль.

Чесно кажучи — мені гірко було читати все це.

Розповідь коротенько про себе. Втратила слух у два роки після тяжкої хвороби, лише невеликий процент його зберігся. З дитинства у мене велика пристрасть до музики і співу. Мріяла стати естрадною співачкою, але, на жаль, не судилося...

З допомогою навушників і слухового апарату я можу годинами слухати музику і співати. Дуже люблю дивитись телепередачі, різні фестивалі і конкурси, словом, все, що стосується пісень. Люблю слухати виступи Льва Лещенка, Алли Пугачової, Софії Ротару, Валентини Толкунової, Юлії Кобзона, Миколи Гнатюка.

З 1962 року беру участь у роботі художньої самодіяльності Київського Палацу культури імені А. В. Луна-

рського. Виступаю в спектаклях і концертних програмах.

Якось довідалась, що у Київському Палаці культури буде організовано вокально-інструментальний ансамбль із слабочуючих. Радоша моїм не було меж. Це те, про що я мріяла, виконувати пісні у супроводі такого ансамблю. Аж коли я виконувала пісні в супроводі акомпаніатора-баяніста або акордеоніста, то зовсім не чула музику. Я лише уточнювала і запам'ятовувала мелодії пісень. Але цього було замало. Я відчувала, що чогось не вистачає.

І ось на першому Всесоюзному фестивалі самодіяльної творчості трудящих у місті Львові члени УТОГ вперше побачили на сцені виступи чотирьох ВІА, (Київ, Одеса, Харків, Жданів). Ці виступи перевершили всі сподівання. Публіка дуже тепло зустріла виконавців нового в нашій системі жанру. Всі учасники вокально-інструментальних ансамблів стали лауреатами і дипломантами фестивалю.

Небувалий, особливий інтерес до нового жанру проявила молодь. Після фестивалю у системі УТОГ з'явилися нові художні колективи у Полтаві, Львові, Чернівцях, Донецьку і інших містах.

Це не сліпе наслідування так званої моди, як думає М. Ниров, а створення самим життям явище, покликане задовольнити творчі запити членів УТОГ. Не треба боятися нової форми клуб-

ної роботи. У кожного Будинку культури, клубу свої можливості, своя специфіка. Але це зовсім не значить, що при кожному Будинку культури, клубі повинен бути створений вокально-інструментальний ансамбль.

У містах, де є школи для слабочуючих дітей, випускники підуть з радістю у такі ансамблі. Але, звичайно, прийматись у ці колективи повинні тільки люди обдаровані, які мають потяг до музики, поклонання.

Чому М. Ниров не сприйняв нову форму клубної роботи? Його дуже категорично ствердження про неприйнятність цієї форми наводить на думку, що йому просто не повезло. Очевидно, він попав на виступ не особливо кваліфікованих виконавців. Тут, дійсно-таки, людині без слуху важко висидіти впродовж всього виступу ВІА. Інша справа, коли солісти-співачи виконують пісні з допомогою жестикою мови, як говориться, з душою, емоційно-нально. Ось тоді нечуучий глядач не зможе лишитися байдужим до виконавців пісень. І це доведено на практиці. Аж у залах Будинків культури і клубів УТОГ сидять не тільки чуучі і слабочуючі, а й глухі. І всі вони з великим інтересом сприймають новий жанр.

Безсумнівно, не всі можуть виступати блискуче, але до цього повинні прагнути.

Головна перевага колективів ВІА у системі УТОГ і відмінність їх від колективів чуучих в тому, що самі

оркестранти слабочуючі. Залучення таких людей у ансамблі і сприяння дальшому розвитку їх музикальних здібностей є великою заслугою працівників Будинків культури і клубів УТОГ.

І ще один аспект, що говорить на користь наших ВІА: вокально-інструментальний ансамбль не лише приносить глядачам естетичну насолоду, а є також добрим помічником адміністрації культзакладів УТОГ при проведенні вечорів відпочинку молоді. Такі вечори, де беруть участь ВІА, молодь відвідує з великим задоволенням.

На закінчення слід сказати, що перед учасниками функціонуючих вокально-інструментальних ансамблів системи УТОГ ставляться певні вимоги, головний з яких — бути не просто хорошим виконавцем, а і одностороннім з творчості, цілком і повністю приймати ідею і художні вимоги колективу, творчу манеру виконання. Передбачаються також спільність смаку, симпатії, поглядів на життя, готовність не лише розділити успіх, а й підтримати товаришів на випадок розчарувань, тимчасових невдач, котрі неодмінно трапляються на творчому шляху.

Адже слово «ансамбль» у перекладі з французької означає «згода». Він носить не лише розважальний, а і пізнавально-виховний характер.

Вокально-інструментальний ансамбль у системі УТОГ, на мій погляд, можливий, закономірний, перспективний.

Н. КОСАРЕВА,
ст. методист.

Після закінчення технікуму легкої промисловості Людмила Черненко прийшла працювати на Сімферопольське учбово-виробниче підприємство. Нині вона — майстер швейної бригади.

Трудівниця користується авторитетом серед робітників.

Людмила Черненко бере також активну участь у громадському житті, вона — редактор стіннівки, збірки спортсменка.

На знімку: майстер Л. Черненко (ліворуч) із швачкою-мотористкою Валентиною Акуленко.

Фото О. ШУСТА.

НАГОРОДА — ВДЯЧНІСТЬ

В арсеналі бібліотечної роботи багато форм і методів пропаганди літератури. Однією з найефективніших форм є літературні вечори, яких ми проводимо по вісім-дев'ять на рік. Нинішнього року проведено вечір, присвячений 110-й річниці з дня народження Л. Українки, 125-річчю з дня народження І. Франка, 100-річчю І. Кочерги та інші. Пропагуючи літературу з патріотичного й інтернаціонального виховання, ми успішно провели літературно-тематичний вечір «Дружба народів — дружба літератур».

У всіх вечорах активну участь беруть С. Золотар, М. Мирончук, В. Осадчук, Є. Мироненко та інші. Велику допомогу надає художній керівник Будинку культури, ентузіаст клубної роботи Н. Є. Блощинська.

Все більшої популярності набувають у членів Товариства нашого міста вечори книги. На них ми запрошуємо письменників, авторів книг, які обговорюємо на вечорі, робимо мімічні перекази уривків з творів. Дікаво пройшло обговорення книг Н. Курильчука «Десант капітана Творогова», А. Є. Опанасюка «Темпера». На такі заходи глядачі йдуть з особливим задоволенням, бо сторінки цікавих книг стають зрозумілими і зримими для кожного.

І ось нова спроба. Ми провели вечір книги за п'єсою відомого радянського письменника - драматурга А. Софронова «Термін давності». Для цього викорис-

тали різні елементи клубної драматургії. На фоні книжково-ілюстративної виставки ведуча розповіла про творчість письменника, потім відбувся мімічний переказ п'єси. Учасники художньої самодіяльності показали уривки.

Важливим елементом вечора стало вдале використання епідіаскопа. Використовуючи картини про Велику Вітчизняну війну, нам вдалося провести основну думку автора, висловлену головним героєм п'єси, льотчиком Миколою Лебедевим: «Війна стала великим випробуванням не лише для всієї країни... а й для кожного з нас».

Завдяки пошукам нового і творчого підходу, вечір книги досягнув своєї мети: ми переконались, що спроба закінчилася успішно. Глядачі довго аплодували активістам бібліотеки Т. Герасимчуку, В. Щипанському, Р. Гресько, Є. Мироненко та іншим.

Цей вечір ми показали не лише у нашому Будинку культури, а і в Коростишівському клубі на нараді передовиків сільського господарства і на обласному святі, присвяченому Міжнародному дню глухих.

Добрий, теплий вогник в очах наших людей, їх дружні, вдячні оплески — це найвища нагорода нам, працівникам Будинку культури за наші постійні пошуки.

І. ЗІЛЬБЕРГЕРЦ,
бібліотекар Житомирського будинку культури УТОГ.

ЗА ПРАЦЮ ХОРОШУ

Недавно Ворошиловградський міський відділ УТОГ спільно з активом обласного Будинку культури організував і провів вечір-зустріч перекладачів міміки і жестів з нечуучими трудівниками міста.

У святково прикрашеному фойє перекладачів зустріли як дорогих і шанованих гостей. В почесній президії досвідчені перекладачки Н. Селістіна, Є. Турик, що пішли на заслужений відпочинок.

Багато теплих слів вдячності прозвучало на адресу вірних помічників нечуучих. Аматори художньої самодіяльності присвятили їм концертну програму, в якій особливо піднесено і натхненно виступили Є. П'яти-

горська, Н. Кобзарєва, І. Квітковський, Н. Ахмедова.

— Цей вечір — висока оцінка нашої скромної праці, — сказала перекладач Ж. Хорохордина. — Ця зустріч надовго залишиться у нашій пам'яті. Від імені перекладачів хочу запевнити всіх нечуучих, що надалі ми будемо працювати ще краще, щоб люди з вадами слуху завжди відчували себе в єдиному строю з чуучими.

Вечір вшанування перекладачів закінчився урочистою церемонією нагородження кращих з них пам'ятними сувенірами і квітами.

І. ЗИМИНСЬКА,
перекладач Ворошиловградського УВП.

Шанувальникам самодіяльного мистецтва нечуучих м. Харкова добре відоме ім'я Юрія Романченка. Він — актор народного театру обласного Будинку культури, лауреат Всесоюзного фестивалю самодіяльної народної творчості трудящих.

Юрій — один з кращих токарів-карусельників Харківського заводу «Електроважмаш», ударник комуністичної праці, переможець соціалістичного змагання 1980 року.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ЗРУЧНО, ЗАТИШНО

У новозбудованому приміщенні Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» відкрито нову робітничу їдальню. Раніше, щоб пообідати, трудівники витрачали майже всю обідню перерву. До того ж приміщення було тісне, незагріте.

Тепер у залі просторо, світло, вдвічі більше з'явилося місць. На широких ві-

нах — візерунчасті штори, в залі — багато столів, зручних стільців.

До послуг кухарів — сучасне кухонне електрообладнання. Щоденно вони готують чимало страв, одна з них — обов'язково молочна. В буфеті можна купити соки, молоко, печиво, безалкогольні напої тощо.

І. ЩЕРБАНЮК.

ВШАНУВАЛИ ПРАЦЕЛЮБІВ

У місті Гола Пристань відбувся зліт передовиків сільського господарства та промисловості. Всіх присутніх у залі членів міжрайвідділу УТОГ привітали та побажали дальших успіхів у праці і особистому житті інструктор обласного відділу УТОГ тов. Кулик та голова правління МРВ УТОГ тов. Морикіна.

Передовикам було вручено цінні подарунки.

Серед нагороджених — кращий раціоналізатор заводу «Комунар» А. І. Настасієнко, трудівниця винрадгоспу «Дніпровський»

Ф. Амерзянова, яка на збиранні сонячних грон виконала норми виробітку на 150—160 процентів, робітниця цього ж господарства А. Галушак, який справляється з нормою виробітку на 120—130 процентів та багато інших.

Нечуучі прослухали того дня також лекції про міжнародне становище, подивилися художній фільм, здійснили захоплюючу прогулянку по набережній Дніпра.

О. ВОЛОШИНЮК,
м. Гола Пристань
Херсонської області.

ланка «взяла» з кожного гектара по 55,8 центнера цукру.

А щоб зробити цей вихід ще вагомим, до справи підключилися учні. Вже районовано нові сорти буряків «трипліод-1», «київський», що мають підвищену врожайність, стійкість до несприятливих погодних умов. Запропоновано метод здержання з цукрових буряків порошку, що містить порід з цукром інші цінні поживні речовини. Цей технологічний процес успішно проходить дослідно-промислово перевірку на Салівонівському цукровому заводі в Київській області.

На розвиток цукрової промисловості республіки в нинішній п'ятирічці виділяється 1 млрд. 75 млн. карбованців. Це в 1,6 раза більше, ніж використано за ми-

нуле п'ятиріччя. Збільшаться також поставки спеціальної техніки, добрив, гербіцидів.

У рішеннях XXVI з'їзду Компартії України передбачається, як і в попередніх п'ятирічках, послідовне проведення курсу на розвиток економічно перспективних малих і середніх міст. І в цьому відношенні Південно-Західний район з достатньою кількістю трудових резервів, транспорту, має добрі можливості. Зокрема, щодо розміщення тут трудових галузей машинобудування, створених на основі багатосторонньої кооперації з іншими підприємствами і розрахованих на широкий міжрайонний збут.

Ряд таких об'єктів було збудовано в роки минулої п'ятирічки. Серед них — Нововолинський завод спеціаль-

ного технологічного устаткування у Волинській області, Стрийський завод ковальсько-пресового устаткування — у Львівській. У нинішній, як визначено Основними напрямами, передбачено будівництво першої черги заводу електродвигунів в Ужгороді, важких пресів в Івано-Франківську. Намічено збудувати також текстильні підприємства в містах Долина Івано-Франківської, Дубровиця Ровенської і Старокостянтинів Хмельницької областей.

З введенням нових потужностей на Чорнобильській і Ровенській АЕС, а також на Хмельницькій атомній, що будуватиметься, виростуть і нові міста. Вже сьогодні ми називаємо такі, як Кузнецовськ, Прип'ять...

І, нарешті, вигідне географічне положення району зу-

мовило його важливу роль в економічних зв'язках з високорозвинутими соціалістичними країнами Європи. Через його територію проходять залізничні магістралі, що зв'язують нашу країну з Польщею, Чехословаччиною, Угорщиною, а також нафто- і газопроводи «Дружба» і «Союз», по яких паливо транспортується в країні — члени РЕВ. Великим є вплив району і на формування єдиної енергосистеми «Мир» європейських братніх країн. Звідси йдуть за рубеж потужні лінії електропередач. Серед них ЛЕП-750 Вінниця — Альбертша (Угорщина) — перша у світі міжнародна магістраль такого типу.

В. ЦИБУЛЯК,
кандидат економічних наук.

У Чернігівському будинку культури того вечора було багатолюдно. Сюди прийшли ветерани Товариства, передовики учбово-виробничого підприємства, активісти культзакладу.

Вечір відкрила художній керівник В. І. Бичкова. Вона надала слово голові обласного відділу УТОГ Л. В. Пінчук, котра розповіла про історію створення у Чернігові організації глухих. Потім

зі спогадами виступив пенсіонер, ветеран Товариства М. І. Головко.

Нечуючі подивилися фільм любительської кіностудії про працю і відпочинок членів Товариства, слухали розповіді про життя глухих у капіталістичних країнах. Всі залишилися задоволені вечором.

О. ГАЛЬЧЕНКО.

НОВІ КНИГИ

ЧИСТЕ СРІБЛО
ПОЕЗІЇ

Є поети, чия творчість не потребує допомоги та посередництва критиків і літературознавців, щоб донести той доробок до читачів. Шлях у літературу для таких товаришів не таїть у собі якихось прикрих несподіванок, а виявляється прямим і рівним. Звісно, розгадка тут єдина — обдарування. Саме воно допомагає автору впевнено йти по наміченому півдні, хутко поминувати стадію учнівства, долати інертність, прояви літературщини.

До такої категорії літераторів можна без вагань причислити поетесу, лауреата премії ім. Павла Усенка Ганну Чубач. Справді, дорога в літературу в неї виявилася легкою і щасливою, бо ще першою книжкою «Журавка», яка вийшла понад десять літ тому, вона привернула увагу читача.

Якось одразу Ганна Чубач здобула репутацію поетеси своєрідної, цікавої, з власним голосом, котрий не губиться у великому й багатоголосому хорі.

Однак, коли я обмовився про легкий шлях у літературу, то мав на увазі, звісно, лише те, як швидко авторка здобула перші успіхи, а не легкість і безжурність у писанні. Бо поетесі, як і багатьом літераторам, доводиться немало працювати, наполегливо і вперто шукати серед «словесної руды» саме того, найпотрібнішого, що передало б найзаповітніші думки, почуття.

І ось п'ята книжка поетеси «Срібна шибка», яку зовсім недавно випустило видавництво «Молодь». Складається збірка з чотирьох вагомих розділів і відкривається віршем «Мене чекає долина», який став своєрідним заспівом.

Про що б не писала авторка: чи то про свої відвідини Ленінського Будинку-музею в Горках, чи про молоде місто Комсомольськ-на-Амурі, чи про шахтарів Ургала, з-під її пера народжуються схвильовані, піднесені рядки.

Моє серце — жарина мала —
Не жаліє тепла,
Рідна поестра творчості
мук —
Вічна правда
Натомлених рук.
(«Шахтарям Ургала»)

«Вічна правда натомлених рук» — ось те, що знайоме ліричний героїні з дитинства. Дитинство, яке було скроплене гіркою сирітства (з війни не повернувся батько). Дитинства, котрому судилося спізнати справжню

ціну житнього окрайця і заробляти його самій, допомагаючи матері в полі.

Чи не звідти, з далекої нині пори дитинства, беруть виток любові до рідної землі, зокрема свого Поділля, про чарівні куточки якого Ганна Чубач говорить з особливою теплою? Де б не була, не мандрувала поетеса, а серце неодмінно тягнеться до рідних порогів.

Думками домуровую,
Вигадує сама.
Подільською вимовою
Мій голос оживає:
«Курилівці, Курилівці...»
У слові — перегук:
Дзвенить земля —
вродливиця,
Співає праця рук.
(«Муровані Курилівці»)

Навіть прості, здавалося б, слова, мовлені авторкою, звучать якось особливо, небуденно, бо вони зіпріті теплом її серця, любов'ю. Любав у Ганни Чубач сприймається у широкому аспекті. Це не тільки почуття до коханої людини, але й глибока прихильність до луку, поля, дерева, трударів, що вирощують сади, плекають врожай пшениці, добувають вугілля. Одне слово, до всього того, з чого складається велике й об'ємне — Вітчизна. Поетеса зізнається: «Любові стримувати не можу. Вона звучить у моєму слові кожним», бо «запах кленового гаю на серці з дитинства затерп».

Краса праці, почуттів, чарівність рідного краю — ось далеко не повна тематика творчості Ганни Чубач. До чого б не торкалося перо поетеси, все під ним оживає, набуває привабливих звуків і барв своєї довершеності. Не можна не відмітити й того, що авторка зарекомендувала себе неабияким майстром пейзажно-настрійної лірики:

Зупиніться. Листочки
кленові
Так надійно до світу
мовчать,
Що на звуках веселого слова
Залишається смутку печать.
(«Осінь мелодія»)

До кращих творів книжки, крім уже згаданих, без сумніву можна віднести такі, як «На пісню кличу», «В цеху читаю вірші про любов», «Біла шовковниця», «Балада про літа», «Була Леліт», а також поему «Срібна шибка», що дала назву всій збірці.

Поета всяким сумнівом вона — неабиякий творчий здобуток відомої української поетеси.

К. ЛАЗАРЕНКО.

Центр водного спорту стадіон Мюнхдорф з 24 по 29 липня став ареною, де плавці 14 країн на 50-метрових доріжках виборювали право називатися найсильнішими у світі. З 114 учасників змагань (63 юнаки і 51 дівчина) десять представляли Країну Рад. Найбільшу команду виставили американці — 23 учасники. По 14 плавців — канадці і господарі турніру (ФРН), 13 — в команді Великобританії.

Більше — не завжди означає краще. Так, шестеро австралійців «виловили» у водах Кельна дві золоті і дві срібні нагороди, а західні німці й англійці жодного разу не піднімалися на найвищу сходинку п'єдесталу пошани.

Плавання не випадково називають стратегічним видом програми олімпіад. Адже тільки в легкій атлетіці розігрується більша кількість медалей, ніж на водних доріжках. Дешо випереджаючи події, хочу підкреслити, що американці — так було в Бухаресті на XIII Іграх, така ж картина повторилася і в Кельні — зуміли здобути загальнокомандну перемогу виключно завдяки успішному виступу своїх плавців. На їх рахунок 21 золота, 13 срібних і 10 бронзових медалей. Всі інші команди, разом взяті, завоювали в три рази менше нагород найвищої вартості.

Я вже декілька разів вдавався до порівняння, зіставляючи підсумки XIII і XIV Ігор. Вважаю, що це дає більш повну об'єктивну картину розвитку спорту в світі, дає можливість зробити аналіз.

Повернемося на чотири роки назад. Тоді в Бухаресті, де також виступало 10 радянських плавців, ми завоювали третє командне місце (після США і Канади). На попередніх змаганнях головною ударною силою нашої збірної були дівчата: на їх рахунок одна золота, п'ять срібних і дві бронзові медалі. Одна срібна нагорода була в активі юнацької команди, що зайняла друге місце в естафеті 4×100 метрів.

У Кельні ролі помінялися: наша жіноча п'ятірка залишилася без медалей. Лише чемпіонка і рекордсменка XIII Ігор Олена Якубовська, наша краща брасистка, зуміла зайняти п'яте місце (100 м брас), всі інші учасниці задовольнилися місцями з 6 по 15. Назвемо одразу причини таких занепадних показників: дві з п'яти плавчих переступили 25-річний вік; всі вони страждали слабкою технічною і особливо моральною

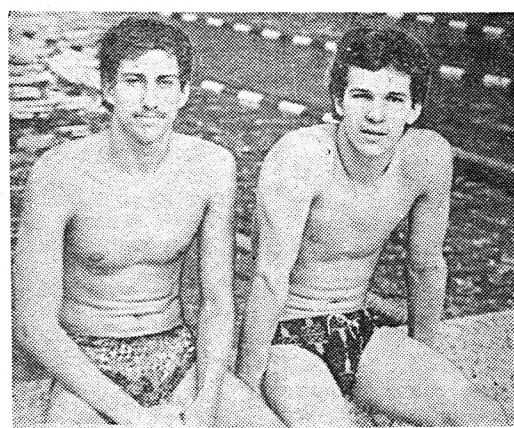
КРОК НА МІСЦІ

вольовою підготовкою. За чотири роки після Бухаресту у нас, фактично, не з'явилось жодної обдарованої спортсменки, здібної конкурувати з найсильнішими плавчихами таких країн, як США, Австралія, Канада.

Значно краще, ніж у Бухаресті, виглядала наша чоловіча команда. Звичайно, п'ятірка за складом була далеко не рівноцінною. Всі успіхи прямо чи посередньо (мова йде про естафети) пов'язані з іменами двох плавців — Андрія Гавази і Сергія Самохвалова. Ці плавці екстра-класу — у них чудова фізична, тактична і технічна підготовка, психологічне загартовування, що дозволило їм на рівних боротися і перемогти на таких

чужих землях, теж завоював срібну нагороду на 100 метрів вільним стилем (0:57,15) і ще одну срібну медаль радянським плавцям вручили за естафету 4×200 (вільний стиль). У складі команди виступали А. Карпов, С. Самохвалов, Г. Камаєв, А. Гаваза, який і вивів кuartет на друге місце. У цілому кийський студент з я в участь у 10 (!) фіналах, включаючи дві естафети, і лише тричі виявився поза призерами.

Андрій завоював золоту медаль у запливі на 100 м (на спині), срібну (про цю нагороду вже йшла мова вище) — на 100 м вільним стилем, бронзову — 200 м на спині, 100 м — батерфляєм (або дельфіном), 400 м —

Чемпіони XIV Ігор Андрій Гаваза (ліворуч) і Сергій Самохвалов.
У цьому басейні вони встановили світовий рекорд.

досить представницьких змаганнях. Хочу підкреслити: технічні результати глухих плавців стрімко зростають і на окремих дистанціях наближаються до рівня чулих. Мабуть, в жодному виді спорту не так помітний прогрес, як у плаванні.

...Вже першого дня змагань сталася сенсація (а втім, ми її чекали): у фіналі запливу на 200 метрів брасом Сергій Самохвалов фінішував першим, встановивши новий світовий рекорд — 2:33,46. (2 хвилини, 33,46 секунди). Електронне табло засвідчило: старий рекорд поліпшено на 1,16 секунди! Перемога була вирвана у найгострішій боротьбі з трьома американцями, двома канадцами, англійцем і французом. Перше місце від другого відділили всього лише 30 сотих секунди! Сергій боровся і переміг.

Цього ж дня Андрій Гаваза, якого, гадаю, також не потрібно представляти чита-

телекуну, завоював срібну медаль — у двох естафетах: 4×200 вільним стилем і 4×100 комбінована. Всього сім медалей плюс світовий рекорд, встановлений 19-річним українським плавцем у фінальному запливі на 100 м (спина) — 1:04,15.

Ще одна срібна медаль на рахунок Сергія Самохвалова, що фінішував другим у запливі на 100 метрів брасом (1:13,02). Перше місце тут зайняв француз Д. Філіппі, показавши результат 1:10,52, і встановив новий рекорд Ігор.

Всього на водних доріжках басейну стадіону Мюнхдорф було встановлено 18 світових рекордів, два з них — на рахунок радянських плавців. Їм же належить 9 рекордів Європи. У загальному підсумку наші плавці завоювали дві золоті, чотири срібні, три бронзових медалі.

У Бухаресті також було дев'ять призових місць, як і в Кельні, однак якість на-

город XIV Ігор, безумовно, вища. В той же час до прогресу в плаванні ще далеко. Чотири роки, що минули, не внесли корінних змін у підготовку плавців. Короткочасні збори і вкрай рідкісні змагання, майже повна відсутність у міжолімпійський період міжнародних зустрічей все це не дає можливості нашим плавцям набутися досвіду такого необхідного для успішного виступу на Всесвітніх іграх глухих.

Тепер навіть найобдарованіший спортсмен не може розраховувати на успіх, тренуючись від випадку до випадку. Автор зустрічався у Бухаресті і Кельні з тренерами і плавцями ведучих у цьому виді спорту країн. Для більшості чемпіонів тренувальна норма — 6 робочих днів на тиждень, причому, тренування проводяться вранці і ввечері.

А ще найсильніші зарубіжні спортсмени розпочинають заняття плаванням у дошкільному віці. До 12—13 років це вже цілком сформовані спортсмени, готові до виступів за свої національні команди. У нас, на жаль, глухі приходять до басейну значно пізніше, а це — одна з причин відставання в стратегічному виді програми.

Важко прогнозувати результати, що їх покажуть плавці на XV Іграх. Одне безсумнісво — вони будуть кращими, ніж в Кельні. Спорт глухих не стоїть на місці. Не берусь пропонувати рецепт, що стимулював би подальше піднесення плавання в нашій країні. Одне ясно — слід розширяти географію центрів, де готують спортсменів високого класу. Сьогодні їх не так уже й багато: Москва, Київ, Горький, Ташкент, Львів. Підроستاють непогані плавці в Прибалтиці. А де ж інші республіки? Чи там немає спеціалізованих інтернатів глухих, чи там немає тренерів та басейнів?

У Бухаресті ми зайняли третє командне місце (після США та Канади), у Кельні вже стали другими. Навряд чи до 1985 року ми перемірюємося на перше — американці традиційно сильні в цьому виді спорту. Однак боротися з ними і перемогти цілком можливо! Це переконливо довела А. Гаваза і С. Самохвалов. Сьогодні у нас є лідери, є перспективна молодь. Попереду цілих чотири роки. Це так багато, але разом з тим і дуже мало! Не будемо втрачати жодного дня.

Л. ГОДІН,
спец. кор.
«Нашого життя».
Кельн—Київ.

З БЛОКНОТА РЕПОРТЕРА

СПІВУЧА «ДУША» БАНДУРИ

Рука настроювача торкнулася струн — і вільно, розкуто полинули звуки дивовижної чистоти. Здається — ось лагідно дзюркоче лісове джерело, ось колише трави легкий вітерець, а оце з ніжною приглушеністю шелестять крони дерев...

У світлій затишній майстерні Львівської дослідно-експериментальної фабрики музичних інструментів пахне свіжою деревною дошками й клеєм. Тут і народжуються знамениті львівські бандури.

«Душа» інструмента міститься в дереві, — розповідає мені один з кращих майстрів В. Я. Дубневич і простягає невеличкий брусок. — Це явір. Від його

якості великою мірою залежить глибина і гармонійність звучання інструмента. Дерево вибирають на лісовій галявині або на сухому пагорку. Найбільша удача, коли натрапиш на «пташине око» — явір з маленькими, густо розташованими сучками. При виготовленні бандури використовують також червоне дерево, клен та ялину.

...Василь Якович «відчув дерево» в дитинстві. Захоплено вирізьблював з підібраних у лісі сухих коряжин кумедні фігурки людей і тварин. Потім навчився з заплющеними очима, на дотик, визначати породи дерев. Спершу теслярував, та задоволення це не давало.

По-справжньому його хист фахівця по обробці дерева розкрився на фабриці. Тут виготовив за кресленнями професора Львівської консерваторії імені М. Лисенка В. Є. Герасименка свою першу бандуру. Нині майстрові під силу зробити будь-який із струнних інструментів: балалайку і мандоліну, гітару і домру. Та головна дристрасть лишилася тією ж — бандури.

На складі Василь Якович особливо прискіпливо оглядає сирове дерево, відбираючи найкраще, для кожної породи з високою точністю визначає режим сушіння. «Трохи передержиш — загубиш дерево. А шкода ж».

Таких тонкощів у Василя Яковича — безліч.

І тому робота у нього копійка, тривала, в основному ручна. За місяць, скажімо, Дубневич і його товариші виготовляють лише близько тридцяти інструментів. Тим часом на підприємство щодня надходять десятки заявок. Не тільки з міст республіки, країни, але також із-за рубежу.

...Майстер бере в руки чергову заготовку. Придивляється. Мине якийсь час — забринить джерельної чистоти дивовижний голос українського народного інструменту.

О. ШИПОВ.
Львів.

В. о. редактора
А. ДВІРКОВИЙ.